

HandläggareSuzanne Kling Hartenberger
Telefon: 08-50824007**Till**

Skärholmens stadsdelsnämnd

Svar på skrivelse: Skärholmsbor i behov av ekonomiskt bistånd

Skrivelse från Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på den inkomna skrivelsen.

Sammanfattning

En skrivelse har inkommit till stadsdelsnämnden för beredning. Skrivelsen kommer från Sophia Granswed Baat m.fl. (M). I skrivelsen ställs fyra frågor kopplat till det ökade antalet hushåll i stadsdelsområdet som är i behov av ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen föreslår att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Ärendet

En skrivelse har inkommit till stadsdelsnämnden för beredning. Skrivelsen kommer från Sophia Granswed Baat m.fl. (M) och handlar om det ökade antalet hushåll i stadsdelsområdet som har behov av ekonomiskt bistånd. I årets första månadsrapport redovisas 557 aktuella bidragshushåll vilket ska jämföras med budgeten som motsvarar 500 bidragshushåll. Förvaltningens förklaring, vilket också tas upp i skrivelsen, är att det rådande konjunkturläget medför ett ökat inflöde, och därtill har nya fastigheter byggts i stadsdelsområdet med höga hyror och relativt låga trösklar för att beviljas eget kontrakt. Förvaltningen har uppmärksammat att individer och familjer med ekonomiska utmaningar får hyreskontrakt i dessa bostäder, och sedan har behov av att ansöka om försörjningsstöd för att klara av sina hyror.

I skrivelsen ställs följande frågor:

1. Har stadsdelsförvaltningen i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen satt upp några mål kring minskad arbetslöshet (procentsatser) för 2025, 2026 och 2027 i Skärholmen?
2. Av de 57 individer som går på försörjningsstöd; hur många bedöms kunna ha ett riktigt arbete eller heltidsstudier?

- Beskriv gärna hur man arbetar individuellt med dessa personer som bedöms kunna arbeta eller studera.
3. Sätter stadsdelsförvaltningen upp några särskilda krav för boende med försörjningsstöd, i nyproducerade hyreslägenheter (med höga hyror), för att de ska komma i egen försörjning inom en viss tid?
  4. Sätter stadsdelsförvaltningen upp några särskilda krav för boende med försörjningsstöd, i nyproducerade hyreslägenheter (med höga hyror), för att de aktivt ska leta efter andra boenden med lägre hyror? Om ja, hur ser dessa krav ut och inom vilken tidshorisont?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom direktörens stab i samverkan med avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

För att åstadkomma förflyttningar inom de områden som tas upp i skrivelsen krävs samverkan med fackförvaltningar och bolag, men även med andra stadsdelsförvaltningar. I nämndens underlag för budget 2026 med inriktning mot 2027 och 2028 (fleråringen) analyseras de utmaningar som tas upp i skrivelsen gällande arbetslöshet, ökat behov av ekonomiskt bistånd, nybyggnation med höga hyror som kan skapa bidragsberoende samt barnfamiljers osäkra boendeförhållanden.

Inför framtagandet av nämndens fleråring genomfördes en workshop där 16 förvaltningar och bolag deltog för att skapa en gemensam analys av utmaningar och möjligheter i Skärholmen. Workshopen utmynnade i ett antal gemensamma strategiska prioriteringar som redovisas i nämndens fleråring och speglas i berörda fackförvaltningars och bolags rapporter.

Det finns både för- och nackdelar med att inträdet på bostadsmarknaden förenklas för fler. Höga hyror kan skapa bidragsberoende om tillträdeskraven är tillåtande men utsikterna för hushållen att bli självförsörjande är små. I fleråringen tar förvaltningen upp att det finns utvecklingsbehov gällande stadens styr signaler inom bostadsbyggande till exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och allmännyttan så att de i sina respektive roller tar större hänsyn till lokala behov.

Den gemensamma analysen och de gemensamma strategiska prioriteringarna innebär stärkt samverkan för att möta de utmaningar som har prioriterats. Arbetsmarknadsförvaltningen ser till exempel behov av att stärka samarbetet och den lokala närvaron i stadsdelsområdet samt behov av att rikta in sig på att nå målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden, särskilt kvinnor

och unga. De lyfter behovet av att utveckla det uppsökande arbetet för att nå unga i åldrarna 16–19 år samt 20–29 år som varken arbetar eller studerar så att de återgår till gymnasiestudier eller annan sysselsättning. Arbetsmarknadsförvaltningen har flera olika projekt under genomförande eller implementering i stadsdelsområdet: Fler till studier, Kvinnors etablering, Stockholmskraften, samt Stadsdelssystrar.

En strategisk prioritering som redovisas i fleråringen, som också speglas i arbetsmarknadsnämndens fleråring, är att utveckla och utöka det uppsökande arbetet med målsättningen att fler invånare nås och tar del av stadens insatser i syfte att öka möjligheter till arbete/studier/annan sysselsättning. Följande är hämtat från arbetsmarknadsnämndens fleråring: ”För arbetsmarknadsnämnden kommer detta att ställa krav på en utvecklad lokal närvaro, synlighet och nya kontaktytor, intern samordning, statistik- och analyskapacitet samt att nya arbetssätt och metoder kontinuerligt utvecklas och implementeras under de kommande åren.”

I skrivelsen ställs fyra frågor om det pågående arbetet. Förvaltningens svar på frågorna är följande:

1. Har stadsdelsförvaltningen i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen satt upp några mål kring minskad arbetslöshet (procentsatser) för 2025, 2026 och 2027 i Skärholmen?

Svar: Det finns ingen direkt samverkan på lokal nivå gällande arbetslösheten i Skärholmen. Däremot finns flera indikatorer gällande andel biståndstagare i förhållande till befolkningen, vilket också kan härledas till arbetslöshet.

Arbetsmarknadsnämnden har i uppdrag i budget att arbeta för att stärka sysselsättningsgraden i områden med hög arbetslöshet, stärka sin lokala närvaro inom stadens fokusområden samt prioritera att motverka ungdomsarbetslösheten i områden med hög arbetslöshet. Arbetsmarknadsförvaltningen har fört dialog med stadsdelsförvaltning gällande lokal områdesutveckling utifrån Skärholmen som fokusområde. En fråga som lyftes var det uppsökande arbetet av unga som varken arbetar eller studerar.

Det kan tilläggas att det inte är alltid som arbetslössiffran korrelerar med antal biståndstagare. Exempelvis framgår i skrivelsen att ungdomsarbetslösheten i Skärholmen uppgick till 10 procent i december 2024. Tittar man på den ålderskategori som Socialförvaltningen följer så uppgick ”antal vuxna personer i åldern 18–24 år med ekonomiskt bistånd” i förhållande till befolkningen i Skärholmen till 1.46 procent vid samma tidpunkt. Gör man en jämförelse med andra ytterstadsdelar så ligger siffran för samma

ålderskategori på liknande nivåer. Ex. Järva 1,40 procent och Hässelby-Vällingby 1,17 procent för 2024.

2. Av de 57 individer som går på försörjningsstöd; hur många bedöms kunna ha ett riktigt arbete eller heltidsstudier? Beskriv gärna hur man arbetar individuellt med dessa personer som bedöms kunna arbeta eller studera.

Svar: Samtliga personer som erhåller ekonomiskt bistånd, och som har en arbetsförmåga på minst 25 procent, remitteras till Jobbtorget för att kunna ta del av deras insatser. Samtliga har i regel också en planering med Arbetsförmedlingen. Socialsekreterarna gör redan i mottagningsgruppen upp en planering mot självförsörjning vilken kontrolleras månadsvis inom ramen för prövningen av rätten till bistånd.

Det är lite svårt att svara på hur många som bedöms kunna ha ett riktigt arbete eller heltidsstudier men vi uppskattar det till cirka 50 procent. Anledningen till att det är svårt att ge annat än en bedömning är att en person som till exempel kodats som "arbetslös, utan ersättning, i aktivitet" kan ha en arbetsförberedande aktivitet som på väldigt lång sikt skulle kunna leda till självförsörjning via arbete eller studier. Dock skulle personen i dag ej kunna ta ett arbete eller studera. Vidare finns det personer som enligt förvaltningens bedömning skulle kunna gå ut i arbete om tillfälle gavs. Utmaningen för bland annat Jobbtorget, som är den som har i uppdrag att stötta bidragsberoendepersoner till arbete och studier, är att hitta arbetsgivare som är villiga att anställa personer som har haft ekonomiskt bistånd under längre tid.

För personer som ej är arbetsföra minst 25 procent inriktas arbetet mot att stötta upp i att personerna både erbjuds adekvat rehabilitering/medicinering och att de deltar i sina rehabiliterande insatser via vården. En konstaterad svårighet i att få till en samverkan med vården (primärt vårdcentralerna) är att det i Stockholm finns en mängd vårdcentraler och att många har kontakt med vårdcentraler även utan för vårt upptagningsområde.

3. Sätter stadsdelsförvaltningen upp några särskilda krav för boende med försörjningsstöd, i nyproducerade hyreslägenheter (med höga hyror), för att de ska komma i egen försörjning inom en viss tid?

Svar: Stadsdelsförvaltningen har stämt av med socialförvaltningen att den plan som förvaltningen har för de nu inflyttade familjerna med höga hyror inte ska gå stick i stäv med stadens hållning i arbetet med ekonomiskt bistånd. Skärholmen har fått grönt ljus från staden. Trots grönt ljus för det planerade arbetet kvarstår utmaningen att det fortsatt finns flera tomma lägenheter och att

andra stadsdelar och kommuner fortsatt utgår från den genomsnittliga hyreskostnaden varför fler inflyttade familjer med höga boendekostnader troligen är att vänta.

Redan i mottagningsskedet har samtliga familjer informerats om att dessa hyresnivåer starkt riskerar att minska möjligheterna till självförsörjning och att vid fortsatt biståndsbehov kommer förvaltningen behöva titta på den utgiftsposten. De flesta av dessa familjer har fått en nybyggnationsrabatt på ca 10–15 procent under 1 år. Vid biståndsbehov efter 6 månader i Skärholmen går förvaltningen in med ett rådrum för dessa familjer. Rådrummet kommer göra gällande att familjerna förväntas jobba med att hitta alternativa boendelösningar. Detta kan göras genom till exempel internbyten, kontakt med privata hyresvärdar, samhällsinformation kring hur arbetsmarknad/studiemöjligheter med mera ser ut på andra ställen i landet (d.v.s. hitta andra billigare boenden i andra delar av landet).

Rådrummet kommer innebära att om familjen medverkar och är aktiva i att hitta lösningar på sina höga boendekostnader samt att de i övrigt gör vad de kan för att stärka sina möjligheter till att bli självförsörjande via studier eller arbete så kommer rådrummet förlängas. Om familjen ej medverkar och/eller ej är aktiva riskerar de att bistånd till hyreskostnaden sätts ner till vad som bedöms vara skäligt i vårt område. Kontakt finns med flera hyresvärdar i vårt område för att förvaltningen ska kunna få en bild av vad en lägenhet i motsvarande storlek kostar.

4. Sätter stadsdelsförvaltningen upp några särskilda krav för boende med försörjningsstöd, i nyproducerade hyreslägenheter (med höga hyror), för att de aktivt ska leta efter andra boenden med lägre hyror? Om ja, hur ser dessa krav ut och inom vilken tidshorisont?

Svar: Se svar under fråga 3.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet överlämnas som svar på skrivelsen.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Anna Hamlin
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Skrivelse; Skrivelse Skärholmsbor i behov av ekonomiskt bistånd.

1. Skrivelse: Skärholmsbor i behov av ekonomiskt bistånd

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2025-05-13
Anna Hamlin, Ansvarig	2025-05-13